

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 24.01.2020



Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Siirt Milletvekili

24 Ocak Tehlikedeki Avukatlar Günü; 2012 yılı ve 2019 yıllarında iki kez Türkiye'deki avukatlara ithaf edilmiştir. ELDH'nin hazırladığı "Tehlikedeki Avukatlar 2019" raporunun başlangıç kısmında, katledilen Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi anılarak, raporun Türk ve Kürt avukatlara ithaf edildiği yazılmıştır. Türkiye'deki avukatların açık bir tehdit ile karşı karşıya oldukları ikinci kez uluslararası düzeyde yer almıştır. Avukatların maruz kaldığı ihlaller yalnızca avukatlarla sınırlı olmayıp yurttaşların savunma hakkının da engellenmesi anlamında önemli bir sakınca içermektedir. Tahir Elçi cinayeti bir kişinin hedef gösterilmesi sonucu ölümü doğrultusunda değerlendirilmediği ve yargılama aşamasında bir ilerleme kaydedilmediği için avukatların daha fazla risk altında olduklarını ifade etmek gerekir. Yine çok sayıda avukat cezaevinde olup avukatlık mesleğine ilişkin faaliyetler ve avukatların savunduğu kişiler nedeniyle suçlu ilan edilmesi savunma makamının geldiği yer bakımından kaygı vericidir. Diğer taraftan avukatlar üzerindeki baskı aracı sadece gözaltı ve cezaevi tehdidi değil, OHAL ile gündeme gelen ve OHAL'in kaldırılması ile kalıcı hale gelen savunma görevlerine de ilişkindir. Örneğin CMK'de yapılan yeni düzenlemelerle müdafilik görevlerine ilişkin çeşitli kısıtlamalar söz konusu olmuştur. Oysa 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu'nuna göre; "Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder" denilerek avukatlık mesleğinin "yargının kurucu unsuru" olduğu açıkça ifade edilmektedir. Adil yargılanma hakkının uygulanması, korunması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesi; bağımsız mahkemelerin olduğu kadar bağımsız avukatların da varlığına bağlıdır. Ancak ne var ki avukatların mesleki sorumluluklarının görmezden gelinmesi; adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, silahların eşitliği ilkesi gibi temel kriterleri de zedelemektedir. Bir diğer ihlal teşkil eden durum da, TBB tarafından verilen stajını ve gerekli koşulları tamamlamış olan avukatlara verilecek olan ruhsatlara Adalet Bakanlığı'nın müdahalesidir. Bakanlık, ruhsat alma hakkını kazanan avukatları, adeta

suçlu ilan ederek ruhsat almalarını engellemekte ve bu nedenle çok sayıda kişi avukatlık mesleğini bu nedenle icra edememektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Hâlihazırda cezaevlerinde kaç tutuklu ve hükümlü avukat bulunmaktadır?
- 2- Cezaevinde bulunan avukatlar hangi suç yahut suçlar kapsamında yargılanmaktadır yahut yargılanmıştır? Suç türlerinin sayılara ve yıllara göre dağılımı nedir?
- 3- Avukatların gözaltı işlemleri sırasında ters kelepçe ve darp başta olmak üzere kolluk tarafından kötü muamelelere maruz kalmalarının izahı nedir? Bu tür kötü muamelelerde bulunan kolluk görevlilerine neden yaptırım uygulanmıyor?
- 4- Halihazırda stajını tamamlayarak ruhsat başvurusunda bulunan kaç avukatın başvurusu reddedilmiştir? Reddedilme gerekçeleri nedir?
- 5- Avukatlık başvurusu reddedilen avukatlar tarafından açılan idari davaların Bakanlığınız lehine sonuçlanması tesadüf müdür?
- 6- Avukatların ruhsat başvurularında dair Bakanlığınız bir çalışma yürütecek ve avukatların ruhsat almaları sağlanacak mıdır?
- 7- 24 Ocak Tehlikedeki Avukatlar Günü; 2012 yılı ve 2019 yıllarında iki kez Türkiye'deki avukatlara ithaf edilmiş olmasının izahı nedir? Neden Türkiye'deki avukatlar tehlike altındadır? Bu konuda bir çalışma yapılması ve avukatlara yönelik saldırıların engellenmesi sağlanacak mıdır?
- 8- Neden avukatlar yargı erkinin bir parçası olarak görülüyor?
- 9- Neden avukatlar mesleki faaliyetlerinden ötürü cezalandırılıyor?
- 10- Savunma hakkı bağlamında neden avukatlar savundukları kişilere bağlı olarak suç isnadına maruz bırakılıyor?
- 11- CMK'de yapılan yeni düzenlemelerle müdafilik görevlerine ilişkin çeşitli kısıtlamalar söz konusu olup bu bağlamda avukatlık mesleğine dair getirilen sınırlamaların kaldırılması gündeminizde olacak mı?
- 12- Neden iktidar tarafından avukatlar hedef gösteriliyor?
- 13- Hâlihazırda Çağdaş Hukukçular Derneği ve Özgürlük İçin Hukukçular Derneği bünyesinde olan kaç avukat cezaevindedir? Kaç avukat yargılanmaktadır? Neden bu derneklere üye avukatlar hedef alınıyor?
- 14- Geçtiğimiz yıl tahliye edilen Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi avukatların aradan 24 saat geçmeksizin yeniden tutuklanmaları ile amaçlanan nedir?
- 15- Avukatlık stajı aşamasında avukat stajyerleri stajyer hakim ve savcılara ayrılan olanaklardan yararlanamamakta olup bu durum avukatlık mesleğine başlangıç aşamasında önemli bir sorun alanıdır. Bu doğrultuda staj yapan avukatların güvence altına alınmaları ve mesleğe başlama şartlarının kolaylaştırılması bağlamında çalışmalar yürütülmesi gündeminde olacak mıdır?
- 16- Avukatlık mesleğinin gerektiği gibi işlevsellik kazanabilmesine yönelik çalışmalar yapılması gündeminizde olacak mıdır?